

27-02-2020

Το Σχέδιο νόμου για τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς : Ένα Ερμαφρόδιτο Μόρφωμα

Άρθρο 11 της Ανδριανής – Άννας Μητροπούλου
Δικηγόρου τ. Νομικού Συμβούλου ΠΑΣΕΓΕΣ

Δεν αποτελεί υπερβολή, αντίθετα αποδίδεται η πραγματικότητα, ότι το «σωτήριο» έτος «2020», μια κυβέρνηση, που θεωρητικά πιστεύει στην δημοκρατία και στην ελευθερία του ατόμου, καταθέτει, προς ψήφιση στο ελληνικό κοινοβούλιο, ένα νομοσχέδιο, το οποίο **απαγορεύει**

την σύσταση αγροτικών συνεταιρισμών, με βάση τις αρχές της δημοκρατικής λειτουργίας, της αυτονομίας, της αλληλεγγύης, της αυτεθύνης και της αυτοβοήθειας, με κορυφαία πράξη την κατάργηση της

εκπαίδευσης

των συνεταιρισμένων αγροτών. Και επειδή ο συντάκτης του, προφανώς, δεν έχει την δύναμη να το ομολογήσει, εκτός αν το αγνοεί, δημιουργεί ένα

Ερμαφρόδιτο μόρφωμα,

το οποίο ονομάζει

«Συνεταιρισμό».

Ο Ιστορικός του συνεργατισμού στην χώρα μας, όταν φθάσει στο έτος 2020, θα γράψει: **«αναστολή της λειτουργίας του συνεταιριστικού θεσμού μέχρι νεότερας».**

Για να συνταχθεί ένας νόμος για τους συνεταιρισμούς, θα πρέπει οι συντάκτες να γνωρίζουν σε βάθος τις συνεταιριστικές αρχές και αξίες, που συγκροτούν την ταυτότητα του συνεταιρισμού, ώστε να γνωρίζουν πότε τις παραβιάζουν, και να μη διερωτώνται, εκτός αν η παραβίαση είναι αποτέλεσμα επιλογής.

Επειδή όμως ελέγχθη ότι, το νομοσχέδιο, δεν παραβιάζει τις συνεταιριστικές αρχές, τις παραθέτουμε **εν συντομία**, με αντίστοιχη αναφορά της παραβίασης στο σχέδιο νόμου.

A. Παραβίαση της 7^{ης} συνεταιριστικής αρχής με τίτλο *Ενδιαφέρον για την*

Κοινότητα
αναφέρει :

· η οποία

Οι συνεταιρισμοί εργάζονται για τη βιώσιμη ανάπτυξη των κοινοτήτων τους, με πολιτικές που εγκρίνονται από τα μέλη τους (λεπτομερής ανάλυση της αρχής στο τέλος του κειμένου).

1. Στο **άρθρο 1** , η αρχή παραβιάζεται, διότι καταργεί τον **κοινωνικό και πολιτιστικό** χαρακτήρα του συνεταιρισμού :

Στο σημείο αυτό, επιβάλλεται ενδεικτικά να αναφέρουμε ότι, ο συνεταιρισμός του **Montra**

στην Ισπανία,

ο πλέον γνωστός συνεταιρισμός στον κόσμο, έχει ιδρύσει πανεπιστήμιο ανθρωπιστικών σπουδών για τα μέλη του, και παγκοσμίως οι συνεταιρισμοί προσφέρουν αξιόλογο κοινωνικό και πολιτιστικό έργο στα μέλη τους. Στο

μακρινό παρελθόν

(πριν το έτος 1981)

το ίδιο συνέβαινε και στους συνεταιρισμούς στην χώρα μας. Αναφέρουμε ενδεικτικά τον αγροτικό συνεταιρισμό των Ερυθρών Αττικής, για την κοινωνική προσφορά του οποίου, η βιβλιογραφία αναφέρει : « Ο Συνεταιρισμός συνέβαλε στην εκμηχάνιση και στον εκσυγχρονισμό της γεωργίας στην περιφέρειά του, στην κατασκευή έργων υποδομής όπως, στην κατασκευή δρόμων, γεωτρήσεων, εγγειοβελτιωτικών έργων, σε δένδροφυτεύσεις, κατασκευή γεφυριών, κατασκευή σχολείων, στην λειτουργία παντοπωλείου με είδη πρώτης ανάγκης , στην ενίσχυση των οικονομικά ασθενέστερων οικογενειών των συνεταιριών-μελών του, (καταπολέμηση φτώχειας) , στην ανάπτυξη της αγροτικής εκπαίδευσης (ενίσχυση της λειτουργίας της Αστικής Γεωργικής Σχολής Ερυθρών), στον αναδασμό της γης, ακόμα και στην ίδρυση του πρώτου

εργοστασίου παραγωγής ηλεκτρικού ρεύματος

, το οποίο το έτος 1928 ηλεκτροδοτούσε όλη την κωμόπολη των Ερυθρών μέχρι την εξαγορά του το 1957 από τη ΔΕΗ».

Β. Παράβαση 2^{ης} αρχής με τίτλο : «Δημοκρατική Διοίκηση εκ μέρους των Μελών».

Οι συνεταιρισμοί είναι δημοκρατικές οργανώσεις διοικούμενες από τα μέλη τους, τα οποία

συμμετέχουν ενεργά στη διαμόρφωση της πολιτικής τους και στη λήψη των αποφάσεων. Άνδρες και γυναίκες που προσφέρουν υπηρεσίες ως αιρετοί εκπρόσωποι είναι υπόλογοι στα μέλη. Στους πρωτοβάθμιους συνεταιρισμούς τα μέλη έχουν ίσα δικαιώματα ψήφου (κάθε μέλος μία ψήφο) και στους συνεταιρισμούς ανωτέρου βαθμού οργανώνονται επίσης με δημοκρατικό τρόπο».

Η αρχή παραβιάζεται στο άρθρο 6 παρ.3 , όπου επιτρέπει στην Διοίκηση των συνεταιρισμών, να μετέχουν τρίτα πρόσωπα, στο άρθρο 9 παρ.7 όπου ορίζεται ότι τα μέλη μπορούν να αποκτούν υποχρεωτικές μερίδες και αντίστοιχο αριθμό ψήφων χωρίς περιορισμό , στην συμμετοχή **τρίτων** με δικαίωμα ψήφου στην γενική συνέλευση και στο διοικητικό συμβούλιο, και βεβαίως στο άρθρο 38 όπου οι αντιπρόσωποι εκλέγονται με βάση την οικονομική δύναμη του κάθε συνεταιρισμού.

Γ. Παράβαση της 3ης αρχής με τίτλο : «Οικονομική Συμμετοχή των Μελών» .

«Τα μέλη συμμετέχουν ισότιμα και διαχειρίζονται δημοκρατικά το κεφάλαιο του συνεταιρισμού. Ένα μέρος τουλάχιστον από το κεφάλαιο αυτό αποτελεί συνήθως την κοινή περιουσία του συνεταιρισμού. Τα μέλη συνήθως απολαμβάνουν περιορισμένη αποζημίωση ή καθόλου για το κεφάλαιο που καταθέτουν για να γίνουν μέλη. Τα μέλη διαθέτουν τα πλεονάσματα για οποιονδήποτε ή για όλους από τους ακόλουθους σκοπούς: α) Ανάπτυξη του συνεταιρισμού, ενδεχομένως με τη δημιουργία αποθεματικών, από τα οποία μέρος τουλάχιστον θα είναι αδιανέμητα, β) Απόδοση στα μέλη ανάλογα με τις συναλλαγές τους με τον συνεταιρισμό και γ) Υποστήριξη άλλων δραστηριοτήτων που εγκρίνονται από τα μέλη».

Η αρχή παραβιάζεται στο άρθρο 9 όπου ορίζεται ότι , το ύψος , οι προϋποθέσεις , ο τρόπος και ο χρόνος καταβολής των υποχρεωτικών μερίδων καθώς **και το αναλογούν σε κάθε μερίδα δικαίωμα απόληψης κερδών** , ορίζονται από το καταστατικό.

Παρενθετικά αναφέρουμε ότι η διάταξη αυτή έχει πολλές αντιφάσεις σε σχέση με τις λοιπές διατάξεις του νόμου, συνεπώς πρέπει να επανεξετασθεί.

Η άνω ρύθμιση του Σ/Ν αφορά σε κεφαλαιουχικές εταιρίες δεν έχει καμία σχέση με τους συνεταιρισμούς. Η μερίδα δεν συνδέεται με την διανομή πλεονασμάτων, στον ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟ αφού τα κέρδη δεν διανέμονται, διανέμονται μόνο τα πλεονάσματα. Παράδειγμα !Ένας συνεταιρισμός έχει περιουσία (ακίνητα, μετρητά) π.χ 3.000.000. ευρώ . Η αξία της μερίδας του συνεταιρισμού μπορεί να είναι 100 ευρώ . Όταν το μέλος αποχωρήσει από τον συνεταιρισμό, μετά από π. χ 20 χρόνια , αποχωρώντας θα πάρει μόνο την ονομαστική αξία της μερίδας, δηλαδή τα 100 ευρώ . Αυτό σημαίνει ότι δεν υπολογίζεται η αξία της μερίδας με βάση την αξία της συνεταιριστικής περιουσίας. Αυτός είναι ο Συνεταιρισμός, που με βάση αυτές τις αρχές ευημερεί στον πλανήτη, πλην Ελλάδος, λόγω άγνοιας λειτουργίας του Θεσμού. Με απλά λόγια δεν μας φταίει ο Θεσμός.

Αυτή είναι η παθογένεια : Η ΑΓΝΟΙΑ.

Όσον αφορά στα κέρδη, που αποκτά ο συνεταιρισμός στην συναλλαγή του με τρίτους ουδέποτε διανέμονται στα μέλη. Αυτός είναι ο Συνεταιρισμός, διαφορετικά συγκροτούμε κεφαλαιουχική εταιρεία, την οποία οι αγρότες μπορούν να συστήσουν , ελευθέρως. Είναι στην κρίση τους.

Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι στον Συνεταιρισμό Πελάτης και Ιδιοκτήτης της συνεταιριστικής επιχείρησης , ταυτίζονται. Έτσι αιτιολογούνται οι αρχές του.

Αυτά ισχύουν από το έτος 1844. Αποτελούν το αλφαβητάρι του συνεταιρισμού.

Η άνω αρχή της οικονομικής συμμετοχής των μελών, επιδιώκει την ρύθμιση τριών νομισματικά-θεμάτων : Του τρόπου χρησιμοποίησης των πλεονασμάτων διαχείρισης , του τόκου των μερίδων και της συμμετοχής των μελών στο κεφάλαιο (μερίδες). Αυτονόητο είναι ότι τα μέλη συμμετέχουν πλήρως στις οικονομικές δραστηριότητες και κάνουν χρήση των προσφερόμενων από τον συνεταιρισμό υπηρεσιών, αφού μόνο τότε μπορεί να έχει νόημα η συμμετοχή τους, ως μελών. Η δέσμευση **συνεργασίας** που υπογράφουν τα μέλη με την εγγραφή τους στον συνεταιρισμό, ισοδυναμεί με υπογραφή σύμβασης της οποίας η παράβαση πρέπει να συνεπάγεται ποινές. Η συνεργασία αυτή δημιουργεί το πλεόνασμα, συνεπώς την ευημερία του συνεταιρισμού, την αυτονομία και την αυτοδιοίκηση. Διότι το πλεόνασμα δημιουργεί το ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ κεφάλαιο , μέρος του οποίου είναι ΑΔΙΑΝΕΜΗΤΟ, με το οποίο οι συνεταιρισμοί δημιουργούν την περιουσία τους, μακριά από το **τραπεζικό σύστημα** και τα **μέλη επενδυτές.**

Οι συνεταιριστικές τράπεζες εξαιτίας των μεγάλων πλεονασμάτων ,στην περίοδο της κρίσης δεν είχαν ανάγκη χρηματοδότησης από κρατικούς πόρους. Στην Ελλάδα οι συνεταιρισμοί κατέρρευσαν , λόγω ενθάρρυνσή τους από την πολιτική ηγεσία (1981), να δανείζονται ανεξέλεγκτα από την πρώην ΑΤΕ.

Η γενική συνέλευση του συνεταιρισμού, μπορεί να αποφασίσει την διανομή μέρους των πλεονασμάτων δηλαδή αυτών που δεν έχει χαρακτηρίσει ως αδιανέμητα (κοινή περιουσία). Η διανομή αυτή δεν γίνεται με βάση τον αριθμό των μερίδων αυτονοήτως αλλά γίνεται με βάση την ποσότητα του προϊόντος που παρέδωσε ο κάθε αγρότης- μέλος . Διότι το πλεόνασμα είναι το παρακράτημα από την αξία του προϊόντος, που παρέδωσε το μέλος στο συνεταιρισμό, προκειμένου να το πουλήσει και να του επιστρέψει το αντίτιμο της πώλησης. Το μέρος από αυτό το αντίτιμο, που κρατάει ο συνεταιρισμός για να δημιουργήσει κεφάλαιο για τις ανάγκες του είναι το πλεόνασμα. Συνεπώς, στη δίκαιη διανομή, το μέλος θα πάρει πλεόνασμα ανάλογο με την ποσότητα και αξία του προϊόντος που παρέδωσε. Δηλαδή δεν μπορεί να πάρει ίση αξία πλεονάσματος το μέλος που παρέδωσε 1000 κιλά προϊόντος με το μέλος που παρέδωσε 100 κιλά.

2) Παραβίαση στο άρθρο 26, το οποίο αναφέρεται στην διανομή κερδών και στο άρθρο 33 παράγραφος 4, στην διανομή της συνεταιριστικής περιουσίας .Ο συνεταιρισμός δεν είναι κεφαλαιουχική εταιρεία, για να διανέμει κέρδη. Αυτός είναι ο Θεσμός. Το δικαίωμα δίνει την δυνατότητα στους αγρότες να ιδρύσουν ανώνυμες εταιρείες.

Πρακτική σημασία των ανωτέρω :

Όλες οι φοροαπαλλαγές, που έχουν δοθεί δικαίως και νομίμως στους συνεταιρισμούς, θα χαρακτηρισθούν είτε παράνομες κρατικές ενισχύσεις, είτε παραβίαση του ανταγωνισμού της ενιαίας αγοράς.

Δ. Παραβίαση της 4^{ης} αρχής με τίτλο : Αυτονομία και Ανεξαρτησία .

«Οι συνεταιρισμοί είναι αυτόνομες οργανώσεις αυτοβοήθειας, διοικούμενες από τα μέλη τους. Εάν συνάπτουν συμφωνίες με άλλους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των κυβερνήσεων, ή αντλούν κεφάλαια από εξωτερικές πηγές, το πράττουν με όρους που διασφαλίζουν τη δημοκρατική διοίκηση από τα μέλη και διατηρούν τη συνεταιριστική αυτονομία».

Παραβίαση της αρχής στο άρθρο 6 παρ.3 και στο άρθρο 12 παρ.1 ,όπου τα μέλη επενδυτές **δηλαδή τρίτοι**, μπορούν να ελέγξουν πλήρως την γενική συνέλευση . Αν μας έλεγαν να βάλουμε ένα τίτλο στην αρχή αυτή , για την Ελλάδα, θα λέγαμε : Μακριά οι Τράπεζες και οι τρίτοι δανειστές καθώς και το κράτος από τους συνεταιρισμούς, αν οι συνεταιρισμοί δεν θέλουν να χάσουν την αυτονομία τους και την δημοκρατική λειτουργία τους.

Από την ευρωπαϊκή βιβλιογραφία παραθέτουμε :

Οι συνεταιρισμοί θα πρέπει πάντα να έχουν ως γνώμονά τους την ακόλουθη προτεραιότητα **για την άντληση κεφαλαίων** απαραίτητων για τη λειτουργία και την ενδυνάμωσή τους, εάν δε θέλουν να απωλέσουν την αυτονομία-ανεξαρτησία και τη δημοκρατική τους λειτουργία:

1^{ον} : Από τα ίδια τα μέλη του συνεταιρισμού.

2^{ον}: Από άλλους συνεταιρισμούς και από συνεταιριστικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

3^{ον}: Από κοινωνικά ομόλογα και «κοινωνικούς επενδυτές» (social investors) και , ως τελευταία επιλογή :

4^{ον}: Από τρίτους εμπορικούς δανειστές και από χρηματοπιστωτικές αγορές.

Παράδειγμα: Ένας συνεταιρισμός, ο οποίος χρειάζεται κεφάλαια, μπορεί να απευθυνθεί στα μέλη του, ως αυτοβοηθούμενος οργανισμός, για δανεισμό. Ο δανεισμός αυτός είναι προς το συμφέρον του μέλους και του συνεταιρισμού, συνεπώς και πάλι του μέλους ,αφού ο συνεταιρισμός είναι η επιχείρηση του μέλους. Αν το μέλος καταθέσει ένα χρηματικό ποσό, που μπορεί να διαθέτει π.χ 1000 ευρώ, σε μια τράπεζα, η τράπεζα θα του δώσει τόκο 0,1 ή 0,2 ή 0,3 ευρώ στην καλλίτερη περίπτωση. Αν ο συνεταιρισμός δανεισθεί από μια τράπεζα π. χ 50.000 ευρώ το επιτόκιο δανεισμού θα είναι στην καλλίτερη περίπτωση σήμερα 6%. Αν το μέλος καταθέσει τα χρήματα που διαθέτει στον συνεταιρισμό του, ο συνεταιρισμός μπορεί να του δώσει τόκο 1% ή και 2% , αποφεύγοντας έτσι ο συνεταιρισμός να δανεισθεί από μια τράπεζα με επιτόκιο εξαπλάσιο (6%). **Αυτό είναι ο**

Συνεταιρισμός.

Ε. ▯ Παραβίαση▯ της▯ 5^{ης} αρχής▯ με τίτλο :. Εκπαίδευση, Κατάρτιση και Πληροφόρηση.

« Οι συνεταιρισμοί παρέχουν εκπαίδευση και κατάρτιση στα μέλη τους, στα αιρετά μέλη της διοίκησης, στα διευθυντικά στελέχη και στους υπαλλήλους, ώστε να μπορούν να συμβάλλουν αποτελεσματικά στην ανάπτυξη των συνεταιρισμών τους. Παρέχουν πληροφόρηση στο κοινό - ιδιαίτερα στους νέους και στους διαμορφωτές της κοινής γνώμης - σχετικά με τη φύση και τα οφέλη της συνεργασίας».

Το Σ/Ν καταργεί την εκπαίδευση. Οι Ισπανοί, που έχουν τους καλλιτέρες συνεταιρισμούς παγκοσμίως (Συνεταιρισμός Monragon), διαθέτουν, σύμφωνα με τον εθνικό τους νόμο, τουλάχιστον το 5% των τεράστιων πλεονασμάτων τους, για την εκπαίδευση των συνεταιριστών **(άρθρο 58 παρ.1 : education and promotion reserve fund)**.

«Οι Άριστοι στη Χώρα μας καταργούν την εκπαίδευση».

Δεν πρόκειται να υπάρξουν Συνεταιρισμοί στην χώρα, χωρίς συνεταιριστική εκπαίδευση. Κατηγορηματική θέση.

ΣΤ. ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ της 6ης αρχής με τίτλο : «Συνεργασία μεταξύ Συνεταιρισμών».

«Οι συνεταιρισμοί υπηρετούν με τη μέγιστη αποτελεσματικότητα τα μέλη τους και ισχυροποιούν τη συνεταιριστική κίνηση όταν συνεργάζονται μεταξύ τους δια μέσου οργανώσεων τοπικού, εθνικού, περιφερειακού και διεθνούς επιπέδου».

Το Σ/Ν καταργεί και την αρχή αυτή. Υποχρεωτικά αναλύουμε την χρησιμότητα της αρχής αυτής, για την δημιουργία οικονομιών κλίμακας.

Η έκτη συνεταιριστική αρχή αποτελεί καταστάλαγμα της φύσης και της ουσίας του συνεργατισμού. Αν η σημασία και η χρησιμότητα των συνεταιριστικών αρχών έχει εκτιμηθεί και, ως αποτέλεσμα προέκυψαν συνεταιρισμοί, οι δυνατότητες του θεσμού ασφαλώς δεν έχουν εξαντληθεί. Οι ίδιοι λόγοι, που ώθησαν τα άτομα στο σχηματισμό συνεταιρισμών ισχύουν και για τη **συνεργασία μεταξύ συνεταιριστικών οργανώσεων.** Αν ο πρωτοβάθμιος συνεταιρισμός συνετέλεσε στη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής θέσης των μελών μέχρι ενός βαθμού, υπάρχουν ευρύτερα περιθώρια πρόσθετης βελτίωσης.

Στις περισσότερες περιπτώσεις η συνεργασία φυσικών μελών στον πρωτοβάθμιο συνεταιρισμό δεν μπορεί να πάρει μεγάλη έκταση σε αριθμό μελών, είτε λόγω της διασποράς του πληθυσμού είτε εξαιτίας της διαφοράς των απασχολήσεων. Για το λόγο αυτό το οικονομικό μέγεθος του πρωτοβάθμιου συνεταιρισμού είναι συνήθως περιορισμένο. Όταν, όμως, στον περιβάλλοντα χώρο του συνεταιρισμού υπάρχουν ομοειδείς συνεταιρισμοί, η μεταξύ τους συνεργασία υποκαθιστά τη μεγέθυνση.

Εκτός, όμως, από τους ομοειδείς συνεταιρισμούς υπάρχουν συχνά πολλές συμπληρωματικότητες μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών συνεταιρισμών που δημιουργούν κοινό συμφέρον για συνεργασία.

Η ύπαρξη πολλών συνεταιρισμών με κοινούς πολλούς από τους σκοπούς τους συντελεί στη δημιουργία κοινών οργάνων τους σε δευτεροβάθμιο επίπεδο με τη μορφή ενώσεων. Οι Ενώσεις αποτελούν προέκταση των πρωτοβάθμιων συνεταιρισμών που, λόγω του μεγέθους τους, είναι σε θέση να αναλάβουν δραστηριότητες, που απαιτούν μεγάλη οικονομική επιφάνεια, πολυσύνθετες διαδικασίες ή εξειδικευμένες γνώσεις.

Με τις διασυνδέσεις αυτές οι συνεταιριστικές οργανώσεις έχουν τη δυνατότητα να

πετύχουν οριζόντια και κάθετη οικονομική ολοκλήρωση, χωρίς καθόλου να αποκλίνουν από τις αρχές τους , αφού σε ολόκληρη την κλίμακα γίνονται σεβαστές οι ίδιες αρχές. Με τον τρόπο αυτό ορισμένες διαδικασίες και επιδιώξεις γίνονται εφικτές ή πιο αποτελεσματικές.

Τα σημεία στα οποία απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή κατά τη δημιουργία συνεταιριστικών οργανώσεων ανωτέρου βαθμού (Ενώσεων ή Κεντρικών εθνικού επιπέδου, Ενώσεων) είναι η αποφυγή επικαλύψεων στο προσφερόμενο έργο και η επίτευξη οικονομικών κλίμακας, ώστε να περιορίζεται το κόστος των προσφερομένων υπηρεσιών. Στην περίπτωση κατά την οποία ανατίθεται ένα συγκεκριμένο έργο σε ανωτέρου βαθμού συνεταιριστική οργάνωση, η οργάνωση αυτή με τα μέλη της οφείλουν να συνεργάζονται επί τη βάση συμφωνιών που αξιοποιούν την ιδέα της «επικουρικότητας», δηλαδή την ανάληψη από κάθε πλευρά εκείνου του ρόλου, τον οποίο αυτή μπορεί να επιτελέσει πιο αποτελεσματικά και πιο οικονομικά.

Το γεγονός ότι οι συνεταιριστικές αρχές είναι κοινές διεθνώς προσθέτει μία ακόμη διευκόλυνση στη διασυνεταιριστική συνεργασία. Οι συνεταιρισμοί διαφόρων χωρών, που έχουν κοινά ή συμπληρωματικά συμφέροντα, διαθέτουν κοινή βάση συνεργασίας, κατανόησης και αλληλοβοήθειας. Έτσι, είναι δυνατόν να γίνεται λόγος για πολυεθνική συνεταιριστική συνεργασία σε μία βάση εντελώς διαφορετική από τη συνηθισμένη των πολυεθνικών εταιρειών , με εντελώς διαφορετικές επιδιώξεις, αλλά με τις ίδιες μεγάλες δυνατότητες αναπτύξεως. Ιδιαίτερα αξίζει να αναφερθεί η διαφορά με τις πολυεθνικές επιχειρήσεις, στην προκειμένη περίπτωση, αναφορικά με τη δομή της εξουσίας στις δύο περιπτώσεις. Στις πολυεθνικές εταιρείες οι περιφερειακές επιχειρήσεις δέχονται και εφαρμόζουν τις εντολές της κεντρικής διοίκησης της εταιρείας. Αντίθετα, στους συνεταιρισμούς , κεντρική βούληση και η πολιτική αποτελούν τη συνισταμένη των βουλήσεων των μονάδων, που απαρτίζουν την κεντρική συνεταιριστική επιχείρηση. **Η εξουσία στους συνεταιρισμούς παραμένει στη βάση,** η οποία, παρά την έμμεση εκπροσώπηση σε οργανώσεις ανωτέρου βαθμού, διατηρεί την ισχύ της στη διαμόρφωση της πολιτικής των ανωτέρου βαθμού οργανώσεων. Έτσι, οι συνεταιρισμοί αποτελούν το πιο αποκεντρωμένο σύστημα λήψης αποφάσεων, σε αντίθεση με ό,τι συμβαίνει στις επιχειρήσεις κεφαλαίου και στις επιχειρήσεις του δημόσιου τομέα.

Η διασυνεταιριστική συνεργασία , που αποτελεί συνεταιριστική αρχή, έχει και μία ακόμα διάσταση: την υποβοήθηση των συνεταιριστικών προσπαθειών εκ μέρους των πιο αναπτυγμένων προς τις λιγότερο αναπτυγμένες συνεταιριστικές οργανώσεις. Το μήνυμα αυτό έχει και πρακτικό περιεχόμενο. Ακόμη και στο διεθνή χώρο η συνεταιριστική αλληλεγγύη αποτελεί όχι μόνο θεωρία , αλλά και πράξη.

Ζ. ΠΠ Παραβίαση ΠΠ της ΠΠ 7^{ης} αρχής Π με τίτλο : Ενδιαφέρον για την Κοινότητα.

«Οι συνεταιρισμοί εργάζονται για τη βιώσιμη ανάπτυξη των κοινοτήτων τους, με πολιτικές που εγκρίνονται από τα μέλη τους».

Το Π Σ/Ν καταργεί ΠΠ και Π την αρχή αυτή .

Υποχρεούμεθα να αναλύσουμε συνοπτικότερα την αρχή αυτή θέτοντας το ερώτημα : Αντιλαμβάνονται τι καταργούν;

“Οι συνεταιρισμοί εργάζονται για τη βιώσιμη ανάπτυξη των κοινοτήτων τους.”

Αυτή η φράση είναι τόσο μια παρατήρηση όσο και μια διαπίστωση. Η συνεταιριστική αξία της “κοινωνικής ευθύνης και της φροντίδας για τους άλλους” αποδεικνύεται από το γεγονός ότι οι συνεταιρισμοί αποφέρουν οφέλη τόσο στις κοινότητες στις οποίες δραστηριοποιούνται, καθώς και στα μέλη τους. “Η βιώσιμη ανάπτυξη των κοινοτήτων τους”: Η έννοια της “βιώσιμης ανάπτυξης” σε αυτήν την φράση προέρχεται από και αναφέρεται στη συζήτηση στη Σύνοδο Κορυφής των Ηνωμένων Εθνών της Γης το 1992, που όρισε την “αιετόφορο ανάπτυξη” ως ανάπτυξη η οποία μέσω των οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών οφελών που δημιουργεί, βελτιώνει το βιοτικό επίπεδο των σημερινών και των μελλοντικών γενεών, συμβάλει στην ειρηνική συνύπαρξη, την κοινωνική συνοχή, την κοινωνική δικαιοσύνη και την κοινωνική πρόοδο, και το κάνει με τρόπο που προστατεύει και δεν υποβαθμίζει το φυσικό περιβάλλον. Από το **1997, το Διεθνές Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει τη βιώσιμη ανάπτυξη ως έννοια του δημόσιου διεθνούς δικαίου.**

Υπάρχει συναίνεση ότι η έννοια έχει τρεις πτυχές: την οικολογική ισορροπία, την κοινωνική

δικαιοσύνη και την οικονομική ασφάλεια. Πρόκειται για αμοιβαίως αλληλοεξαρτώμενες και αναγεννητικές πτυχές και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να επιδιώκονται παράλληλα.

“Η βιώσιμη ανάπτυξη των κοινοτήτων τους”: Η λέξη “τους” είναι μια κτητική αντωνυμία. Αναφέρεται στις κοινότητες στις οποίες ανήκουν οι συνεταιρισμοί και οι οποίες ανήκουν σε αυτούς. Με άλλα λόγια, κοινότητες στις οποίες λειτουργούν οι επιχειρήσεις τους. Η συμπερίληψη τους σε αυτή την φράση δείχνει ότι η κύρια έμφαση του ενδιαφέροντος είναι για τις τοπικές κοινότητες εντός των οποίων ένας συνεταιρισμός ασκεί τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες.

“Με πολιτικές που εγκρίνονται από τα μέλη τους”. Αυτό επιβάλλει ένα καθήκον στα εκλεγμένα συμβούλια και στη διαχείριση να ζητήσουν έγκριση από τα μέλη σε γενική συνέλευση για πολιτικές που επιδρούν θετικά στην αειφόρο κοινοτική ανάπτυξη. Είναι τα μέλη που έχουν το δημοκρατικό δικαίωμα να ελέγχουν τη δυναμική δημιουργική ένταση που εμπεριέχεται σε αυτή την Αρχή: η ισορροπία μεταξύ του ατομικού ενδιαφέροντος και του ευρύτερου ενδιαφέροντος για την κοινότητα. Στην πράξη, υπάρχουν πολλά παραδείγματα των μελών των συνεταιρισμών, που απαιτούν μεγαλύτερη δέσμευση για την οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική ανάπτυξη από τον συνεταιρισμό τους.

Η 7^η Αρχή της επιδίωξης “της αειφόρου ανάπτυξης των κοινοτήτων τους” προϋποθέτει επίσης οι συνεταιρισμοί να αποδεχθούν την ευθύνη για τη συνεισφορά τους στην καταπολέμηση της φτώχειας και της ανισότητας κατανομής του πλούτου, όχι μόνο μεταξύ των ανεπτυγμένων και αναδυόμενων οικονομιών, αλλά επίσης και της αυξανόμενης ανισότητας του πλούτου σε εθνικά κράτη και σε τοπικές κοινότητες εντός των οποίων οι συνεταιρισμοί λειτουργούν. Οι συνεταιρισμοί είναι εξαιρετικοί στην συμβολή προς μείωση της φτώχειας και την καταπολέμηση της ανισότητας, διότι από τη φύση τους είναι δημιουργοί πλούτου για τους πολλούς και όχι για τους λίγους.

Για τους ιαπωνικούς συνεταιρισμούς, η περιβαλλοντική διάσταση του ενδιαφέροντος για την κοινότητα της 7^{ης} Αρχής σημαίνει **καταμέτρηση σφαλμάτων!**

Στην Ιαπωνία, οι γεωργικοί συνεταιρισμοί είναι σημαντικοί παραγωγοί τροφίμων και η γεωργία μπορεί να έχει σημαντικές περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Στην ετήσια έκθεση “Έρευνα για Οργανισμούς στο Αναποφλοιώτο Ρύζι”, που προωθήθηκε από την ZEN-NOH (την Εθνική Ομοσπονδία Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών), συνεταιρισμένα μέλη, τοπικοί καταναλωτές και τα παιδιά τους κωπηλατούσαν σε ορυζώνες για την εκπόνηση μιας οικολογικής έρευνας για τα φυτά, τα έντομα, τα βατράχια, τα πουλιά και άλλους οργανισμούς, για να αποδείξουν ότι η γεωργία δεν έχει αρνητικές επιπτώσεις στο οικοσύστημα των ορυζώνων. Με τη συμμετοχή στην έρευνα, τα παιδιά μαθαίνουν για τη φύση και ενημερώνονται για τη στενή σχέση μεταξύ της γεωργίας, των τροφίμων, των επιπτώσεων των ανθρωπίνων πράξεων στο φυσικό περιβάλλον και τη σημασία της

διατήρησης της βιοποικιλότητας.
(Ερμηνεία Αρχής από την ΔΣΕ).

Μια αναφορά για τα μέλη επενδυτές : Τα μέλη των συνεταιρισμών εισέρχονται και εξέρχονται στον συνεταιρισμό χωρίς περιορισμούς, ελευθέρως (Αρχή της Ανοικτής Θύρας). Τα καταστατικά συνήθως θέτουν ένα χρονικό διάστημα προειδοποίησης του συνεταιρισμού 3 ή 6 μήνες πριν την λήξη της χρήσης, προ της αποχώρησής τους. Το ίδιο ισχύει ενδεχομένως και για τα μέλη επενδυτές, εκτός αν το καταστατικό προβλέπει διαφορετικά. Αν λοιπόν ένας επενδυτής αποσύρει τα χρήματά του, με τρίμηνη προειδοποίηση ή καθόλου προειδοποίηση, αυτό δημιουργεί κλονισμό στην κεφαλαιακή επάρκεια ή σταθερότητα του συνεταιρισμού. Αν πάλι ο συνεταιρισμός στο καταστατικό του θέσει όρους, που δεσμεύουν για μεγάλο χρονικό διάστημα τον επενδυτή, τότε αυτό θα αποτελέσει αντικίνητρο για τους επενδυτές.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ

Οι συνεταιρισμοί στηρίζονται στις αξίες της αυτοβοήθειας, της αυτεπύνης, της δημοκρατίας, της ισότητας, της ισοτιμίας και της αλληλεγγύης. Ακολουθώντας την παράδοση των πρωτεργατών, τα μέλη των συνεταιρισμών στηρίζονται στις ηθικές αξίες της εντιμότητας, της διαφάνειας της κοινωνικής υπευθυνότητας και της φροντίδας για τους άλλους.

Άποψή μας : Ο Συνεταιρισμός είναι εθελοντική οργάνωση, η οποία λειτουργεί με τις αρχές της. Ουδείς μπορεί να υποχρεώσει τον κάθε αγρότη να συστήσει συνεταιρισμό. Αν όμως τον συστήσει, πρέπει εκ των προτέρων να σεβαστεί τις αρχές του με βάση τις οποίες θα συντάξει το καταστατικό του. Μόνο τότε θα λειτουργεί νόμιμα, σύμφωνα και με την

συνταγματική επιταγή.